

VABILO NA DOGODEK

Predstavitev rezultatov vzorčenja prisotnosti pesticidov v agro-ekosistemu - Prehod v trajnostno rabo pesticidov

Torek, 20.6.2023

10.00 - 12.00, on-line (preko spleta)

(javljanje s sejne sobe dekanata, prvo nadstropje, Biotehniška fakulteta, Jamnikarjeva ulica 101, 1000 Ljubljana)

*Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani organizira drugo delavnico z naslovom **Predstavitev rezultatov vzorčenja prisotnosti pesticidov v agro-ekosistemu - Prehod v trajnostno rabo pesticidov**, na kateri bodo strokovni predavatelji in sodelujoči na projektu predstavili **Projekt SPRINT– pospešitev prehoda na trajnostno zatiranje škodljivih organizmov v kmetijstvu**. Delavnica je brezplačna.*

Uporaba pesticidov predstavlja tveganje za zdravje ljudi in okolja. Nedavne ugotovitve raziskav kažejo na povezavo med izpostavljenostjo pesticidom in povečanim tveganjem za zdravstvene težave, vključno s Parkinsonovo boleznijo, reproduktivnimi in razvojnimi težavami ter rakom. Ob tem imajo vpliv tudi na zdravje tal, kakovost voda in biotsko raznovrstnost.

Projekt SPRINT razvija inovativne poti prehoda k bolj trajnostnemu varstvu rastlin, zato bi radi k oblikovanju teh poti povabili tudi vas deležnike ter vse, ki vas zanima tematika in rezultati ter nadaljnji koraki projekta.

Raziskovalci so, v okviru projekta SPRINT, v sodelovanju s kmeti in oblikovalci politik, iskali načine, kako podpreti prehod na bolj trajnostno zaščito rastlin. Pri projektu je bilo obravnavanih 6 ekoloških in 6 konvencionalnih kmetij, ki pridelujejo in vzrejajo goveda. Vzorčenje je bilo enkratno, in sicer poleti 2021.

Namen delavnice:

- predstavitev pomembnosti tovrstnih raziskav za ustrezno obveščenost splošne in drugih javnosti
- predstavitev strokovnega pogleda na vlogo in pomen fitofarmaceutskih sredstev v sodobnem kmetijstvu
- predstavitev trendov na omenjenem področju
- predstavitev načina prehoda k bolj trajnostni rabi pesticidov
- obveščanje o izvedenih aktivnostih in naslednjih korakih
- pridobitev različnih pogledov na zmanjševanje uporabe pesticidov in tveganja zaradi njih

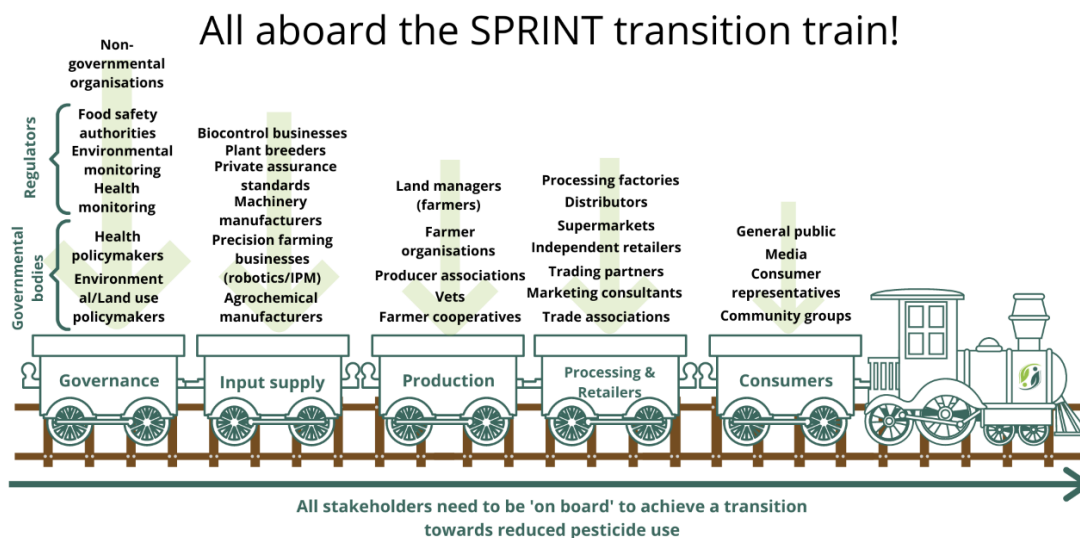
Prijava do 18.6.2023: <https://shorturl.at/npVY8>

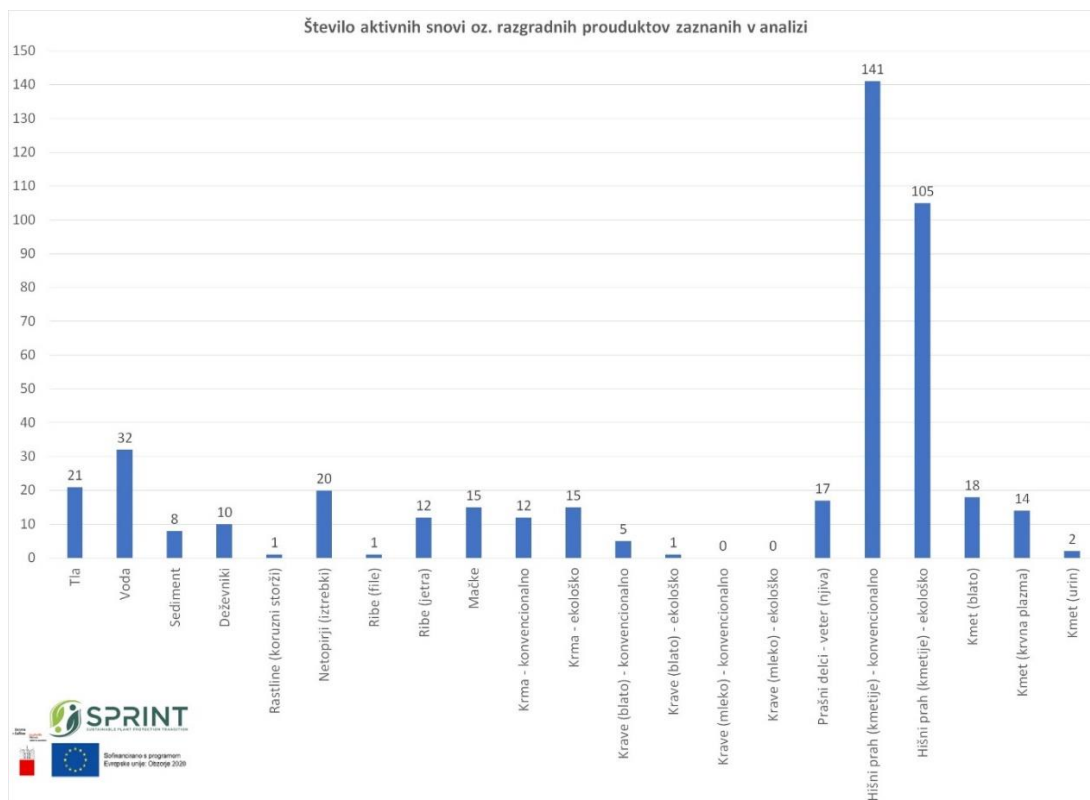
Delavnica je **BREZPLAČNA**. Število udeležencev ni omejeno. Potekala bo preko spleta (online). Link za sodelovanje pošljemo vsem prijavljenim naknadno, na podlagi kontaktnih podatkov, ki jih boste vnesli v prijavnici.

Če potrebujete potrdilo o udeležbi to označite ob prijavi.

Komu je namenjena:

Delavnica je namenjena vsem deležnikom ter vsem, ki vas zanimajo tematika, rezultati ter nadaljnji koraki projekta.

Program in predstavitev projekta SPRINT najdete na naslednjih straneh.

Predstavitev rezultatov vzorčenja prisotnosti pesticidov v agro-ekosistemu - Prehod v trajnostno rabo pesticidov

Program:

10.00-10.10 Uvodni nagovori

Pomen tovrstnih raziskav za ustrezno obveščenost splošne in drugih javnosti

prof. dr. Marina Pintar, dekanja, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

prof. Denis Rusjan, redni prof. in prodekan, Oddelek za agronomijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

10.10-10.30 Vloga in pomen fitofarmaceutskih sredstev v sodobnem kmetijstvu in trendi

prof. dr. Andrej Simončič, direktor, Kmetijski inštitut Slovenije

10.30 – 11.00 Predstavitev rezultatov vzorčenja prisotnosti pesticidov v agro-ekosistemu

Projekt SPRINT – Prehod v trajnostno rabo pesticidov

doc. dr. Matjaž Glavan, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

11.00 – 11.20 Vprašanja o rezultatih

11.20 – 11.40 Prehod k bolj trajnostni rabi pesticidov je mogoč. Kako ga izvesti?

dr. Ana Frelih Larsen, Ecologic Institute, Nemčija

11.40 – 12.00 Razprava

Predstavitev Projekta SPRINT najdete na naslednji strani.

Sofinancirano s programom
Evropske unije: Obzorje 2020

PREDSTAVITEV PROJEKTA SPRINT (EU H2020) - <https://sprint-h2020.eu/>

POSPEŠITEV PREHODA NA TRAJNOSTNO ZATIRANJE ŠKODLJIVIH ORGANIZMOV V KMETIJSTVU

Projekt SPRINT (Prehod k trajnostni zaščiti rastlin: Globalni zdravstveni pristop; <https://sprint-h2020.eu/>), ki je financiran s strani programa Horizon 2020, je sestavljen iz konzorcija raziskovalnih inštitutov iz 11 evropskih držav, skupaj s kolegi iz Argentine in Organizacijo Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO). Univerza v Ljubljani sodeluje s tremi članicami Biotehniško fakulteto, Medicinsko fakulteto in Veterinarsko fakulteto. V Sloveniji v projektu sodeluje 12 kmetijskih gospodarstev (6 ekoloških in 6 konvencionalnih) iz območja Ljubljane, Trebnjega in Brežic, ki se ukvarjajo z rejo goveje živine in pridelavo koruze. SPRINT bo razvil zbirko orodij za globalno oceno zdravstvenega tveganja z namenom ocene vpliva pesticidov in njihovih ostankov na okolje (tla, deževniki, vode, ribe, netopirji), kmetijske rastline, živino in na zdravje ljudi (kmetje, sosede, potrošniki). SPRINT bo združil znanje in podatke iz vse Evrope, da bi našel načine za izboljšanje trajnostne uporabe pesticidov.

V sodelovanju s kmeti in oblikovalci politik bodo raziskovalci našli načine, kako podpreti prehod na bolj trajnostno zaščito rastlin. Profesorica Violette Geissen iz Univerze Wageningen in Nizozemske, ki vodi konzorcij SPRINT, je dejala: »Vesel sem, da smo začeli s tem projektom, ki bo odgovoril na številna vprašanja, ki so življenjskega pomena za evropske državljane. Zbrali smo znanstvenike, ki imajo dolgoletno strokovno znanje in izkušnje, ki jih lahko delijo o tej temi. Prepričan sem, da lahko podpremo regulatorje in oblikovalce politik pri oblikovanju informiranih odločitev o uvajanju bolj trajnostnih rešitev v kmetijske prakse.«

Strategija EU Od vil do vilic prvič postavlja cilje za zmanjšanje uporabe pesticidov na ravni EU. Strategija določa cilj zmanjšanja uporabe in tveganja kemičnih pesticidov za 50% in **zmanjšanje** uporabe nevarnejših pesticidov za 50% do leta 2030. Na občutljivih območjih, kot so urbane zelene površine, pesticidi ne bodo dovoljeni, kar bo pozitivno vplivalo na opraševalce. Poleg tega bo do leta 2030 vsaj 25% kmetijskih zemljišč v EU vključenih v ekološko kmetovanje.

Kmetijski sistemi v Evropi se v rastlinski pridelavi in živinoreji močno zanašajo na uporabo sredstev za varstvo rastlin (SVR) za zagotavljanje pridelka in varne hrane, pri čemer povprečno uporabljajo 340.000-370.000 ton aktivnih snovi letno, katerih več ostankov SVR običajno najdemo v tleh, vodi, pridelkih, krmi, živalih in ljudeh. Od preko 400 snovi, odobrenih na trgu EU, ki se prodajajo pod tisoč različnimi komercialnimi imeni, je skoraj 50% bioakumulativnih, 25% pa obstojnih v tleh (PPDB, 2018). V skladu z EU uredbo o razvrstitvi, označevanju in pakiranju jih je 30% visoko akutno strupenih za vodno okolje, za 28 pa obstaja sum rakotvornosti. Te lastnosti med drugim lahko škodujejo zdravju ekosistemov, rastlin, živali in ljudi (EPAH). Vendar so podatki o porazdelitvi SVR po evropskih kmetijskih krajinah, ki upoštevajo ekološko in okoljsko spremenljivost, redki in razdrobljeni (Silva in sod. 2019).

Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) podpira potrebo po bolj trajnostni rabi SVR, ki zagotavlja visoko raven varovanja zdravja ljudi in varstvo okolja, saj si namreč ves čas prizadeva k zmanjšanju uporabe SVR, kar dokazujejo tudi številke že doseženega zmanjšanja. Pred prepovedjo uporabe SVR ali njihovem omejevanju, pa je

potrebno zagotoviti ustrezno alternativo. Časovno okvir za doseg zastavljenih ciljev je treba prilagoditi tehnološkim spremembam pri proizvodnji ter dostopnosti učinkovitih alternativnih metod. Podpira tudi sprejem ukrepov omejevanja ali prepovedi rabe, določenih FFS na teh območjih, ki imajo negativni vpliv na cilje ohranjanja narave, stanje voda oziroma vire pitne vode. Za Slovenijo je, kot pravijo, ključno še, da sprejeti cilji zmanjšanja rabe FFS ne povzročijo zmanjšanja kmetijske proizvodnje ter s tem ogrozijo prehransko varnost in povečajo odvisnost od uvoza hrane.

Sofinancirano s programom
Evropske unije: Obzorje 2020

